
12. ET DIGITALISERET OG AUTOMATISERET DAGPENGE SYSTEM

Er målet nået?

**Danske
A- Kasser**

12. ET DIGITALISERET OG AUTOMATISERET DAGPENGE SYSTEM

Hvad ville man opnå?

Med dagpengereformen ville man skabe et dagpengesystem med en høj grad af digitalisering og automatisering. Og man ville skabe et system, hvor et medlems rettigheder *hovedsageligt* baserer sig på autoritative data, dvs. indberetninger om indkomst eller løntimer til indkomstregistret.

Man ville således udbrede digitaliseringen og automatiseringen til endnu flere områder end tidligere – og dermed give a-kasserne administrative lettelser. Man ville nå målet ved at forenkle regler, afskaffe særregler og ensrette metoder, begreber, principper på tværs i dagpengesystemet. Og selvfølgelig ved at sikre, at administrationen i videst muligt omfang blev baseret på registerdata.

Er målet nået?

Målet er nået på visse områder – men *ikke* på alle.

A-kasserne havde en høj digitaliserings- og automatiseringsgrad inden reformen. Den er stadig høj på mange områder. På nogle områder er den i dag højere og på andre lavere.

Dagpengesystemet er efter reformen blevet langt mere komplekst end tidligere. Det er derfor sværere at bygge systemer med høj grad af automatisering op om reglerne.

Der mangler ofte sammenhæng og ensretning mellem reglerne – samspillet er ikke sikret, og det rammer utilsigtet medlemmerne.

Det er ikke givet, at vi er på vej mod mere digitalisering og automatisering. Eller at a-kasserne kan – og vil – fastholde en fortsat høj grad af digitalisering- og automatisering.

Siden reformen er mængden af nye regler taget til – regler som ofte ikke passer ind i det dagpengesystem, der er bygget op, og den IT-motor, der er systemets administrative *digitale kernekomponent*.

Og som derfor heller ikke passer ind i tællerne og tællersystemet.

Skal der implementeres nye, eventuelt midlertidige, regler i a-kasserne for bestemte grupper – og skal reglerne implementeres hurtigt – er det ikke givet, at implementeringen fremover vil ske i systemerne, men uden om dem. Og det rammer digitaliserings- og automatiseringsgraden.

Samtidig resulterer det i, at a-kasserne skal have flere "parallel-systemer" for medlemmerne på samme tid.

Det rammer gennemskueligheden.

Målet om administrative lettelser i a-kasserne er *ikke* nået.

På visse områder, særlig kontrolområdet, giver automatiseringen a-kasserne *meradministration*, fordi alt for mange sager "falder af båndet" til manuel behandling. Der kan reelt ikke ske en fuldautomatisk behandling af sagerne. Dette ses også på andre områder, hvor der sker administrativ kontrol på baggrund af registerdata, f.eks. omforsikringsområdet (deltid/fuld tid).

Målet om at forenkle regler mv. er *heller ikke* nået med reformen.

Der blev med reformen taget nogle få skridt til forenkling og ensretning af regler, begreber, principper, opgørelsesmetoder mv.

Nu er der behov for, at skridtet tages fuldt ud.

Særligt er der behov for mere ensretning mellem dagpenge- og efterlønsreglerne, som langt hen ad vejen følges ad, men som alligevel på mange punkter i dag adskiller sig fra hinanden. Meget vil man kunne nå ved at gennemskrive lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. – som det blev aftalt i sin tid. *Her 4 år efter reformens implementering er den gennemskrivning dog stadig ikke sket.*

Administrationen i a-kasserne baserer sig i dag hovedsageligt på autoritative data fra en række registre.

Så her er målet nået.

Det er imidlertid ikke uproblematisk at basere en administration på autoritative registerdata – heller ikke for medlemmerne.

Det er f.eks. problematisk for medlemmerne, at det er vilkårlighed i arbejdsgiveres indberetninger til indkomstregisteret, der er bestemmende for deres rettigheder i dagpengesystemet. Det er også problematisk for medlemmerne, at de på grund af konkurrerende registerdata, må vente i ganske lang tid på at få de rettigheder i dagpengesystemet, som de faktisk har optjent. Rettigheder som alle andre ville kunne få umiddelbart.

Hvad skal der til?

a) Mindre vilkårlighed ved indberettede oplysninger til indkomstregistret

Det skal analyseres, om et medlems rettigheder kan basere sig mindre vilkårligt på noget andet end indberetningsdatoen. Det kunne f.eks. være dispositionsdatoen, lønperioden eller skatteperioden hhv. skattemåned.

b) Indkomstregistret skal være primær kilde for indkomst og løntimer

Er der flere konkurrerende registerdata, er det indkomstregisterdata, der giver et medlem rettigheder – fordi disse data kommer fra den primære kilde. Data fra andre registre kan anvendes som supplement – og de kan anvendes til kontrol.

c) Gennemskrivningen af loven

Der skal ske en gennemskrivning af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. – gennemskrivningen kan ikke vente længere.

Ved gennemskrivningen skal begreber, metoder og principper ensrettes på tværs af regler og defineres entydigt ét sted, så måneder er måneder, mindst er "mindst" og ikke "mere end" og de krav der stilles rundt omkring i systemet, f.eks. arbejdskrav, er de samme. I forbindelse med gennemskrivningen skal der ses særskilt på de regler i dagpengesystemet, som det er svært at digitalisere og automatisere.

Tilbage i februar måned 2019 skete der offentliggørelse af 2 foranalyser vedr. den gennemskrivning af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., der blev aftalt med dagpengereformen. Foranalyserne var resultatet af et projekt i STAR som strakte sig over 1 år – et projekt, hvor man satte sig ambitiøse mål for forenkling, digitalisering og automatisering – for at lette administrationen for a-kasserne. Og ikke mindst for at nå målet om *mere gennemskuelighed* for medlemmerne. Helt i tråd med dagpengereformens intentioner.

I den ene foranalyse blev der skitseret forslag til en ny struktur for loven. I den anden blev beskrevet en lang række forenklingsforslag, bl.a. ift. lovens § 85e og §§ 86/87, fælles begreber, metoder, principper og opgørelser. Foranalyserne blev til i tæt samarbejde med bl.a. a-kasserne og Danske A-kasser, som støttede op om de langt fleste forslag i foranalyserne, men dog gerne havde set, at man havde nået de ambitiøse mål.

Siden da er *intet* sket.

Heller ikke selv om analyserne dengang viste, at der er uklarhed og manglende samspil i og mellem reglerne – og at reglerne derfor ikke er tilstrækkelig digitaliser- og automatiserbare.

At medlemmerne ikke kan gennemskue og forstå reglerne.

Foranalyserne – og de problemstillinger de peger ned i – er stadig aktuelle.

Derfor er der al mulig grund til – *nu endelig* – at få lavet den gennemskrivning af loven, som a-kasserne blev stillet udsigt med dagpengereformen.

For nærmere beskrivelse se forslag 12a-12c i bilag 1 til evalueringen.